

Nærings- og fiskeridepartementet
Postboks 8090 Dep.
0032 OSLO

Såmediggi
Avonárgeardnua 50
9730 Karásjohka

ÁŠŠEMEANNUDEADDI/SAKSBEHANDLER
Inge Arne Eriksen, +47 91 52 02 02
inge.arne.eriksen@samediggi.no

DIN ČUJ./DERES REF.

MIN ČUJ./VÅR REF.

BEAIVI/DATO

14/342 - 24

17.06.2014

Almmut go válddát oktavuođa/
Oppgís ved henvendelse

Telefon: +47 78 47 40 00
www.samediggi.no
samediggi@samediggi.no

Sametingets innspill til høring av forslaget om regulering av fisket av 5 000 tonn makrell i Nord-Norge i 2014

Viser til departementets høringsbrev av 06.05.2014.

Sametinget er svært tilfreds med Nærings- og fiskeridepartementet har fulgt opp Sametingets forslag om å avsette en egen kvote på makrell som skal fiskes i Nord-Norge.

Åpningstider
Mandag - Fredag
09.00 - 16.30

Oppsummering av Sametingets høringsinnspill

- a) Den nordnorske makrellkvoten på 5 000 tonn fordeles på og blant fartøy hvor eier bor og er registrert i Nord-Norge, med følgende fordeling:
  1. 2 500 tonn (50%) til Havfiskegruppen (Ringnot (88%), SUK-fartøy (7%) og Trålerfartøy (5%))
  2. 2 500 tonn (50 %) til Kystfiskegruppen (lukket/åpen gruppe 2 300 tonn og Landnotfiske etter dispensasjon 200 tonn)
- b) Deltakelse i fiske må være uavhengig om fartøyene har deltakeradgang i lukket gruppe eller kvalifiserer for fiske i åpen gruppe
- c) I fiske etter makrell skal Stortingets vedtak om forbud mot fiske for båter over 15 meter innenfor eksisterende fjordlinjer, overholdes
- d) Båtkvoten settes til 31 tonn per fartøy i Kystfiskegruppen
- e) I tilfelle kvoten ikke blir oppfisket kan en refordele kvotene eller åpne for fritt fiske etter 1. august.
- f) Sametinget gjennomfører konsultasjoner med Nærings- og fiskeridepartementet i denne sak

Begrunnelse

På reguleringsmøtet høsten 2013 ble det bl.a. fra Sametingets og Havforskningsinstituttets side uttrykt bekymring for konsekvensene av de store makrellforekomstene i nordnorske fjorder. En ressurs som det ikke blir fisket på. Det ble fra flere hold, og da spesielt fra Sametinget og Norges Kystfiskarlags side, tatt til ordet for en ordning som tilrettelegger for makrellfiske i nord.

Makrellen har gjennom de senere år vist en økende bestandstørrelse samtidig som bestanden har vist et stadig økende utbredelsesområdet, nordover i Norge og ut i Barentshavet. Den årlige ordinære kvoten for makrell (TAC) har de senere år – som en følge av disse naturgitte forhold – økt. Som en følge av økt utbredelsesområde og påfølgende økt bestandskvota (TAC) kan en derfor trekke den slutning at kvoten på 5 000 tonn ikke er tatt av den ordinære kvoten, men kommer som et tillegg til ordinær kvote ettersom bestanden har vandret inn og vokst i et nytt havområde. Dvs. at den avsatte makrellkvoten på 5 000 tonn ikke kan oppfattes som om den er tatt av ”toppen” av ordinær kvote, men at denne kvoten er en følge av økte bestandstørrelse som igjen kommer av økt utbredelsesområde for makrell.

Nord-Norge er omsluttet av et havområde der det tidligere ikke har vært drevet fiske etter makrell, og derfor kan ikke noen grupper kreve kvote som følge av tidsopptjente fangstrettigheter. Dvs. ingen kan kreve fangstrettigheter på makrell i Nord-Norge, som er tuftet på historisk fangst. Imidlertid kan kyst- og fjordbefolkningen – som har kultur og tradisjon i å utnytte lokale fiskeressurser – påberope seg en rett til å fangste på slike nye bestander. Denne bygger på sonetilhørighetsprinsippet, som er et grunnleggende prinsipp i havretten, og klargjøres av havrettens regler.

Her kan nevnes at den sterkt endrede utbredelsen av makrellen har medført at Island fisker 150.000 tonn og Grønland 100.000 tonn makrell. Dette som følge av havrettens regler om sonetilhørighet, jf. havrettskonvensjonen artikkel 56. Nye grupper av fiskere får tilgang til et fiskeri som de ikke tidligere har drevet. Norge har i sildefisket og fisket etter kongekrabbe stått på sonetilhørighets-prinsippet. En konsekvent holdning må tilsi at nord-norske fiskere, som ikke tidligere har drevet på makrellen, oppnår en tilsvarende fordel som det som nå kommer islendinger og grønlandere til del. Makrellen beiter ned på nord-norske ressurser og må derfor komme også de nord-norske fiskere til del, gjennom utledning av regler om fiske av makrell i Nord-Norge som gir både samer- og annen kystbefolkning en eksklusiv rett til høsting av makrell som en lokal marin ressurs. Dette er også i tråd med nærhets- og avhengighetsprinsipper, som i korthet går ut på at de som har nærhet og er avhengig av ressursen også er de som skal høste av ressursen.

I høringsforslaget vises det til landsstyrevedtak fra Norges Fiskarlag 6/07. Vedtaket bygger på forutsetninger som ikke lengre er til stede, og kan særlig ikke anvendes når det gjelder fiske av tilleggskvoten på makrell. Landsstyret kunne på ingen måte ta høyde for oppstart av et nytt makrellfiske i et nytt utbredelsesområde, der det tidligere ikke hadde vært drevet fiske etter makrell, slik det i denne høringen legges opp til. Nemlig igangsetting av fiske av 5 000 tonn makrell i Nord-Norge.

Den nordlige distribusjon av makrellen er i seg selv intet problem. Problemet er at nord-norske fiskere ikke har hatt mulighet for å opparbeide seg rettigheter i fisket, slik at de på tross av nærhet til bestanden, ikke har rett til å høste av den. Det er nemlig disse fangstrettighetene som nå skal opparbeides, og da **ikke** i konkurranse med fartøy fra andre områder.

Ut fra dette - og det faktum at det for tiden er liten mottakskapasitet for makrell i Nord-Norge - går Sametinget inn for at den avsatte makrellkvoten på 5 000 tonn blir fordelt til de fartøyene som er hjemmehørende (eier/bor) i Nord-Norge, med følgende fordeling (se tabell):

Flåtegruppe	Undergrupper	%-vis fordeling	Gruppekvoter (tonn)
Havfiskegruppen (nord-norske):		50 %	2 500 tonn
	Ringnot	(88 %)	(2 203 tonn)
	SUK-fartøy	(7 %)	(183 tonn)
	Trålfartøy	(5 %)	(114 tonn)
Kystfiskeflåten (nord-norske):		50 %	2 500 tonn
	Lukket/åpen gruppe		(2 300 tonn)
	Landnotfiske etter dispensasjon		(200 tonn)

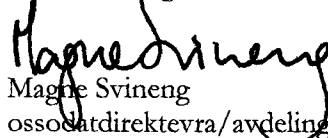
Ut fra Sametingets politikk er det greit å følge departementets anbefaling om at det innenfor kystfiskegruppen bør være lik mulighet for deltagelse uavhengig av om fartøyene har deltakeradgang i lukket gruppe eller kvalifiserer for fiske i åpen gruppe. Dette er også i tråd med forslag til regelverket fra Departementets side.

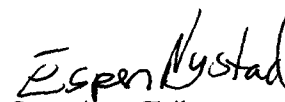
Nærings- og fiskeridepartementet mener i sitt høringsforslag - ut fra en totalvurdering og ut fra formålet med å få i gang et makrellfiske i nord - at en fartøykvote på 25 tonn kan være hensiktsmessig. Dette åpner for at rundt 37 kystfartøy kan delta i fisket.

Ut fra Sametingets fordeling av kvoten på 5 000 tonn kan en - ut fra samme totalvurdering men med en litt annen rettighetsfordeling enn departementets - doble antall fartøy som kan delta, fra 37 til 74 fartøy. Samtidig kan båtkvoten økes fra 25 tonn til 31 tonn. I tilfelle kvoten ikke blir oppfisket kan en refordle kvotene eller åpne for fritt fiske etter 1. august.

Administrasjonen har i sine saksforberedelser vært i kontakt med ulike næringsorganisasjoner, fylkeskommuner og miljøer som til daglig arbeider med slike hørings saker, og tilbakemeldingen fra disse er at den avsatte nordnorske makrellkvoten på 5 000 tonn må komme flåten og industrien i Nord-Norge, til gode.

Dearvuodáiguin/Med hilsen

Magne Svineng
ossodatdirektevra/avdelingsdirektør

for
Inge Arne Eriksen
seniorråddeaddi/seniorrådgiver